

Nordbornholm

UGEBLAD FOR NORD-BORNHOLM

Udkommer i hvert Hjem i Allinge-Sandvig, Tejn, Rø, Klemens, Hasle, Rutsker, Olsker

Nordbornholms KINO

Fred., Lørd. og Sønd. Kl. 20
 Vanvittig Aften **Max Brothers** i Farcen

Panik i Hotellet

Uimodstaaelig Latterkomik ... fik Publikum til at more sig højlydt og vedholdende. »Politiken«.

Forudbestilling Tlf. Allinge 142.

Nr. 7	Redaktion og Annoncer: Axel Mauritsen, Kiosken, Allinge, Telefon 142	FREDAG, DEN 17. NOVEMBER 1939	Trykning, Ekspedition og Bogholderi: Gornitzkas Bogtrykkeri, Storeg., Allinge, Tlf. 74	27. Aarg.
-------	---	-------------------------------	---	-----------

Nürnberg-Ægget.

Det lille transportable Ur, Lomme- eller Armbaands-Uret, har en meget stor Plads i vor daglige Tilværelse. Men sjelden har en betydningsfuld Opfindelse haft mere tragikomisk Forløb, hvad efterfølgende viser.

Det var i den gode Stad Nürnberg i Begyndelsen af det 16. Aarhundrede. Politimesteren sad fordybet i sit Arbejde, da der frygtomt blev banket paa Døren. Indtraadte en ældre Mand, som Politimesteren straks kendte. Det var den flittige Metalstøber Peter Henlein eller Peter Hele, som han almindelig kaldtes. Han syntes at være helt forstyrret, og forklarede Politimesteren, hvad der var hændet ham. Han var saa forvirret, at han havde overvejet, om han kunde finde et roligt Sted, hvor hans Nerver kunde falde til Ro, og var derfor kommet til at tænke paa Byens Arresthus. Hans Bøn var derfor at blive arresteret og spærret inde.

Politimesteren udspurgte ham nu nøjere, og Henlein forklarede, at vigtige Spekulationer foregik i hans Hoved, men hans Kone og deres voksne Sønner forstyrrede ham uafsladeligt. De kikkede i hans Papirer og bragte Uorden i hans Tankegang, og Sønnerne spottede over de smaa, fine Tandhjul, som han meget omhyggeligt lavede.

Politimesteren fastslog imidlertid til Henleins store Sorg, at Arresthuset kun var for Forbrydere og Gavytve, der var inden Hjemmel for at spærre en flittig og agtværdig Haandværker inde, naar han intet ondt havde gjort. Det var bedre om han søgte en Læge, som kunde give ham noget beroligende.

Omsider lykkedes det Henlein at faa Politimesteren til at tale med Familien, for at faa den til at lade være med at plage den stakkels Metalstøber.

Bekymret vendte Henlein hjem til sine Plageaander, og nogen Tid efter holdt Politimesteren sit Løfte og kaldte disse op til sig for at faa nærmere Besked om de mystiske Forhold, som gjorde den gamle Mand saa urolig.

Konen forklarede da, at hendes Mand var helt utilregnelig, naar hun talte til ham, for han rasede op og truede hende med Prygl. Desuden passede han ikke sit Arbejde. Sønnerne maatte ordne det hele, og da de var unge, gik det tilbage med Forretningen, Henlein fortjente ikke det Brød, han puttede i Munden.

Sønnernes Vidnesbyrd var endnu ufordelagtigere. De paastod at Faderen var sidsyg og snarest mulig burde umyndiggøres! han sad og regnede med mange Tal, talte med sig selv og eksperimenterede med bitte smaa Hjul, der ikke havde nogen praktisk Betydning. De havde brudt ind paa hans Værelse for at se, hvad han

lavede, og de havde fundet at det var lutter Narrestreger.

Skønt ingen kunde lokke ud af Mester Henlein, hvad det var, han arbejdede med, mente Politimesteren alligevel, at det var bedst at give den gamle Mand Arbejdsro. Han talte da med en af Mesterens Døtre, som var gift, og hun indgik paa at tage Faderen i Huset indtil Sindsforvirringen havde fortaget sig.

Længe varede det dog ikke før den gamle Opfinder stillede hos Politimesteren igen og beklagede sig over, at Datteren og hendes Familie var mindst lige saa nysgerrige som Sønnerne og Konen, og han blev uafsladelig forstyrret i sine vigtige Beregninger. Han fastholdt, at den eneste Maade, han kunde faa Arbejdsro paa, var at blive indespærret i Fængslet.

Politimesteren gik da endelig ind paa hans Bøn og spærrede ham inde med alle hans Remedier og Tandhjul. — Men Opfinderen skulde komme ud for endnu flere Besværligheder. Hans Svigersøn, en Skræder, som hed Willibald, anklagede ham for Trolddom og paastod, at han havde Samkvem med den Onde. Skræderen havde brudt ind paa hans Værelse og fundet selve Fanden indespærret i et Æg, hvorfra han tydeligt hørte Djævelens Hjerteslag. Det dikkede og snurrede derinde, og Skræderen havde da af al Magt kastet Ægget mod Væggen. Hjertet holdt da op med at slaa, sandsynligvis fordi den Onde havde paataget sig en anden Skikkelse.

Raadet, som Sagen var bleven forelagt, var tilbøjelig til at finde at Samkvæmmet med Djævelen forelaa fuldt oplyst. Da Peter Henlein førtes for Retten, kunde den gamle Opfinder ikke længere tilbageholde sin Hemmelighed, og fortalte da, at en Italiener havde vist ham et transportabelt Ur, og han havde da faaet den Ide at lave et saadant, der var saa lille, at det kunde bæres i en Lomme.

Til Raadets Forbavelse trak han et Ur op af Lommen, der lignede et Æg og var et sandt Mesterværk. Alle sprang op fra deres Pladser og hyldede den gamle Opfinder, der overrakte Byens Borgmester det første Nürnberger-Æg. Alle kunde nu se det betydningsfulde i Opfindelsen, og der kom hurtig Gang i Fabrikationen, Peter Henleins Værksted kom i Sving med at lave „Nürnberger-Æg“, og det blev snart en indbringende Industri, der bredte sig, saa den gamle By blev Hjemsted for den første store Lommeursfabrikation. Peter Henleins Ure er nu meget

store Sjeldenheder, men paa de store Museer findes dog af og til et Eksempel, saa man har Lejlighed til at beundre det gedigene Haandværk, som kendetegnede denne Opfindelses tidligste Produkter.

Sølvet i Leret.

Alle ved, hvilken Rolle Aluminiumet er kommet til at spille indenfor den moderne Teknik, det har fundet en Udbredelse, som ingen vilde have drømt om, da dets Fremstilling endnu var saa kostbar, at den Aluminiumshjelm med Bronzeløven, som Frederik den Syvende i sin Tid lod lave til sig, og som nu opbevares paa Rosenborgmuseet, maa antages at have kostet henved et Par Tusind Rigsdaler. Nu evner den jævne Arbejderkone at købe sig en Suppegryde af Aluminium.

Aluminium er det Metal, der i størst Mængde findes i Jordskorpen og er den vigtigste Bestanddel i saa udbredte Mineralier som Feldtspat, Skifer og Ler. Men trods den store Udbredelse har man endnu aldrig fundet det mindste Kvantum rent Aluminium i Naturen. — Det findes udelukkende knyttet til andre Stoffer, for det meste Ilt, med saa stærke Kræfter, at det er meget vanskeligt at skille det ud derfra. Derfor var det, at det tog saa lang Tid, inden man opdagede Aluminium som et selvstændigt Metal.

Det er interessant nok, at det var vor berømte Landsmand, H. C. Ørsted, Elektromagnetismens Opdager, der ogsaa opdagede Aluminiumet; det var i 1825, men det gik her som ved Opdagelsen af Elektromagnetismen, at han ikke saa sin Opdagelses Rækkevidde. Han fik ved sine første Forsøg en lille metallisk Kugle frem, som han mente maatte være det hidtil ukendte Lermetal, hvad det ogsaa var; men han overlod en Tysker at arbejde videre med Opdagelsen. Først i den nyeste Tid er det blevet anerkendt, at Ørsted er Aluminiumets egentlige Opdager.

I 1886 opfandt en Amerikaner, Hall, og Franskmanden Heroult en Fremgangsmaade for Fremstilling af Aluminium, der medførte, at Prisen i Løbet af faa Aar faldt til nogle faa Kr. pr. kg, og for Tiden er den ca. 2 Kr. — Med den faldende Pris steg Produktionen, og den regnes nu for at være henved 500,000 Tons aarlig.

Raamaterialet for Aluminiumfremstillingen er nu et Mineral, der kaldes Bauxit, som i overvejende Grad bestaar af jernholdig Aluminiumsilte og findes i store Mængder mange Steder i Europa og især i Amerika.

Et vigtigt Middel ved Fremstillingen er Kryolit, som findes paa Grønland. Her er Jordens eneste

Kryolitbrud, og to Tredjedele af den rensede Kryolit — der afskibes fra Danmark for over 12 Mill. Kr. om Aaret — anvendes i Aluminiums-Industrien.

Det var Køkkentøj-Industrien, der først gjorde praktisk Brug af Aluminium, og heraf fulgte hurtigt en videre Anvendelse i Levnedsmiddel-Branchen. Nu anvendes Aluminium ogsaa til Ølfade og Hermetik-Emballage, Indpakning af Chokolade, Øl- og Vinkapsler etc. Her i Landet anvendes alene til disse Formaal ca. 1000 kg Aluminium daglig.

Men saa er der jo alle de Tilfælde, hvor Metallets lette Vægt spiller en afgørende Rolle. Derfor anvendes nu Aluminium til Bygning af forskellige Transportmidler, Automobile, Jernbanetog, Flyvemaskiner m. m. I den seneste Tid er man ogsaa begyndt at anvende Aluminium ved Bygning af Broer og til Overbygning af Skibe.

Mulig vil de faa Ret, der mener at vi fra Jernalderen, som vi nu hidtil har befundet os i, vil glide ind i „de lettere Metaller Tidsalder“.

Kammerater fra Verdenskrigen.

Den holstenske Presse fortæller om et mærkeligt Møde mellem to polske Krigsfanger og deres Arbejdsgivere i Landsbyen Wesselburn i Holsten. Den ene kom til en Haandværker, som i sin polske Fange straks genkendte en Kammerat fra Verdenskrigen. De havde været ved den samme Afdeling i et tysk Regiment. Den anden polske Krigsfange hilste med et — „Goddag August!“ da han mødte paa sin Arbejdsplads hos en holstensk Landmand. Det viste sig til Landmandens store Overraskelse, at de to ligeledes havde været ved samme tyske Regiment under Verdenskrigen, og den polske Fange havde dengang endog faaet det tyske Jernkors som Belønning for sin Tapperhed ved Fronten.

Saadan er Frimærkesamlere.

Til en Nervalge kom en sorgfuld Hustru for at bede om Raad, fordi hendes Mand Dag og Nat sad over sin Frimærkesamling og ikke var til at rokke derfra.

— Ak, kære Frue, sagde Lægen, det er ikke Sygdom, det gør jeg nemlig ogsaa. De ved ikke, hvor det beroliger Nerverne at samle paa Frimærker.

— Jamen, Hr. Doktor, klagede den bekymrede Hustru videre, det er ikke alt. — Det er lige meget, hvem af vore Bekendte, der besøger os eller træffer os paa Gaden, saa tigger han altid Frimærker af dem.

— Ja-ja, min kære Frue, det er

da ikke saa galt, det gør jeg virkelig ogsaa.

— Maaske, sukkede Hustruen, men det er dog meget værre med min Mand — han gaar saa galt rundt i Butiker, Gesandtskaber og Konsulater for at spørge om de ikke vil overlade ham nogle Frimærker fra den indgaaede Post.

— Hm, sagde Doktoren efter nogen Tids Tavshed. Det gør jeg sandelig ikke, men jeg skal mærke mig det — det er sikkert en udmærket Ide.

Madkunst i det gamle Ægypten.

Et færdiglavet Maaltid med stegt Fisk, stegte Duer, stegt Kød, kogte Grøntsager og Figner, Service, Krus og Kuvertbrød — alt stillet frem til behagelig Nydelse for 2550 Aar siden — er fundet ved de aller nyeste Udgravninger i Ægypten, fortæller en svensk Forsker, der er vendt hjem.

I en anden Grav vil Ægyptologerne i Vinter aabne et Skatkammer, som menes at indeholde Kong Salomons engang i Tidernes Morgen røvede Tempelskatte. Disse blev røvet af Faraos Sheshong, som Aar 930 f. Kr. trængte ind i Jerusalem med sine Tropper. Arkæologerne har søgt efter hans Grav i den sidste halve Snes Aar. I den førnævnte Grav har man fundet en utrolig Mængde Lerkar og Alabasturner. Alene i et enkelt Gravkammer fandt man ca. 30,000 kunstnerisk forarbejdede Alabasturner.

Men heller ikke Sansen for de praktiske Gøremaal har Ægyptens Dronninger manglet. — I Graven fandtes et stort Antal Kobber-Synaale af nøjagtig samme Model som dem, der benyttes nu til Dags.

For at være lykkelig

behøves tre Ting, sagde den store skotske Lærde og Tænkter Thomas Chalmers.

1. Noget at arbejde med.
2. Noget at elske og ofre sig sig for.
3. Noget at haabe paa.

Det er, skriver han, netop det, Kristendommen byder.

— Ikke mange af os føler Evner eller Kræfter til at forbedre Verden eller aandeligt revolutionere det lille eller store Samfund, men i hvert Fald kan du søge at bidrage til at den lille Plads, hvor du lever, bliver lysere paa Grund af, at du er det.

De Skotter!

Hvorfor bruger Edingborg ikke Luftværnssirenerne, naar Tyskerne kommer?

— Fordi man i Edingborg kun bringer sig i Sikkerhed paa en Indsamlingsdag.

Til Slagtingen!

Store Rosiner til Pølserne
Smaa Rosiner til Pølserne
Nye gode Byggryn
og kraftige Krydderier

Til dagl. Husholdning!

Extra kraftigt Bagerimel
Extra billigt Husholdningsmel
Extra Rugsigtemel
Extra groft Rugmel

Gode Spisekartofler!

King Edward og Magnum Bonum
fint sorterede Varer til
Vinterforsyning.
Rimelige Priser

Sør disse Indkøb i **Nordlandets Handelshus**

Fra Uge til Uge

Festligt Møde

afholdes paa Søndag i Sandvig Missionshus, hvor Provst Pedersen vil tale, og Sangkoret vil synge. Hele Overskuddet gaar til Fordel for Børnenes Juletræ

Panik i Hotellet

er Titlen paa Kinos Program i denne Uge. Hovedrollerne udføres af de berømte amerikanske Klovner, Marx Brothers, og saa er man klar over, at Lattermusklerne skal i Brug.

Vil De opleve en vanvittig skrupskør og hylende grinagtig Aften, saa er Filmen afgjort noget for Dem. Soc. Demokraten skrev: — Ikke saa faa Publikum'ere faar Mavekrampe af Latter. Hyggelige Udsigter forresten.

Foredrag i Aften

Arbejdernes Oplysningsforbund indbyder i Aften til et meget interessant Foredrag paa „Hammershus“.

Provst Petersen, Allinge, taler om Emnet: „Kristendom og Tidens aktuelle Spørgsmaal,“ et Emne, som uden Tvivl vil interessere mange Mennesker, ikke mindst i denne Tid, hvor Krigen raser uden for Danmarks Døre. Efter Foredraget bliver der Lejlighed til Diskussion om Emnet. Adgangen er gratis. — Se Annoncen.

Filmsaften

A.O.F. indbyder atter paa Tirsdag til Film i Kino. Der fremvises de to Film, som var sat paa Programmet forrige Gang, men som blev ændret i sidste Øjeblik. De hedder „Algier“ og „Lykelige Børn“. Især den første skal

være en aldeles glimrende Film, som alene burde kunne trække fuldt Hus. — Se Annoncen.

Fødselsdag

Niels J. Jensen, Rosengade 19, Allinge, fylder i Morgen Lørdag 71 Aar.

Bryllup

Paa Søndag vies i Aakirkeby Frk. Edel Jensen, Datter af Maler Jensen, Hundsdale, til Slagter Vilmer Petersen, Søn af Stationsforstander Petersen, Klemensker.

Imorgen Lørdag vies i Nexø Frk. Ellen Lund, Datter af Dir. V. Lund, Ndr. Strandvej, til Cyklehandler J. P. Marcer, Tejn.

Sølvbryllup

Fisker Hans P. Lind og Hustru, Gasværksbakken, Hasle, kan Mandag d. 20. fejre deres Sølvbryllup.

Der er Rift om Harerne i Sandvig.

For omkring 3 Ugers Tid siden hængte en vore Læsere, hvis idylliske Bindingsværkshus ligger henrivende ud til den gamle Skanse,

en Hare ud under Tagfæsten, for at denne (Haren) skulde blive mør og faa sin noksom bekendte pikante Smag.

Som vore Læsere jo sikkert ved, skal en Hare hænges saalænge, at den af sig selv falder ned, men denne (vor Læsers Hare) maa aabenbart have hængt forlænge, en skønne Dag var Haren „fløjet“. Nu var gode Raad dyre, hvad nu med Rødkaalen?

Men tro mig om De vil, en stakket Stund efter dukkede den op igen, forstaa det, hvem der kan. Muligvis har en Langfinger forset sig paa det lækre Dyr, snuppet den og bragt den med sig hjem; hans Kone har ikke syntes om Duften. Han er saa gaaet tilbage og har kastet den fra sig bag Raadhuset.

Vor Læser fik sin Hare igen, men tænk Dem hans Forbavselse, da han kort Tid efter fik fat i et endnu flottere Exemplar af „Langørerne“ — det forsvandt nemlig ogsaa faa Dage efter at det blev hængt ud.

Den kom aldrig igen! Vor Medarbejder aflagde Besøg paa Aastedet, men — — der hængte ikke flere Harer!

Sporten

All.-Sandvig

Badminton

Antallet af Badmintonspillere er nu steget saa stærkt, at alle Aftentimer er besat, og af Eftermid-

TRETORN GUMMISTØVLER

er hjemkommet og faas hos **CARL LARSEN**

Skotoj
Vestergade, Allinge
Telefon 104

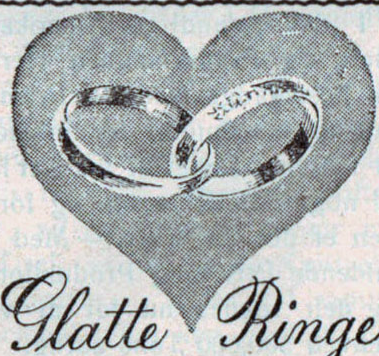
Nu sælger vi til smaa Priser

1 Ponyvogn - 1 Spand
1 Dochart
1 Lastfjedervogn

Alle paa nyt Gummi
Mange forsk. Lastfjedervogne

Smed Carl Pedersen

Telefon Allinge 98

Glatte Ringe

eller cieleerede -

Alle Størrelser paa Lager

Conrad Hansen
Urmager . Guldsmed

Telefon 140 Allinge

Unge gode Heste

samt ældre Arbejdsheste, Lødekøer og Lødekvier, Grise i alle Størrelser, Gylte og Søer **Købes, sælges, byttes**

Ved Køb kontant Afregning Ved Salg gode Betalingsvilkaar

Ring Rutsker 38

vi kommer omg. med godt Tilbud

Oens Grisehandel G. Jørgensen .
Tlf. Rutsker 38

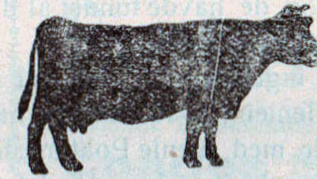
Efteraar og Vinter kommer

og vi maa anbefale Kunderne at forsyne sig rigeligt med varm og solid Underbeklædning af de tilstedeværende Lagre.

Vi sælger stadig til rimelige Priser.

Vasket Uld og strikkede Klude tages som Betaling.

Nordlandets Handelshus

LØDEKØER og KVIER

købes, Slagtesøer og Orner købes til gode Priser Ungsvin og Pattegrise købes og sælges.

AXEL FREDERIKSEN
Hotel Allinge Telefon 25

PERMANENT gammel Pris

Taco Luxus - Systemet der aldrig fejler **8 Kr.**

Alt andet Frisørarbejde til gamle Priser

Frisør **Nissen-Boysen** Allinge Telef. 53

P. Petersens

Byggeforretning & Ligkistelager

Nørregade 9 . Tlf. Allinge 69

Ordning af Begravelser foretages

Kør godt -

Ny 4-5 Pers. **OPEL super six**
udlejes til billigste Priser

Ch. Pedersen Lindeplads . Allinge . Telefon 62.

De billige Middagsretter

Medisterpølse, Lungepølse, Knækpølser og Sylte. Letsaltet Flæsk, sprængt Oksebryst. Kalvefars, Flæskfars, Oksehakkebeuf samt Oksekød, Kalvekød og Flæsk til moderate Priser sælges dagligt.

W. Rømers Slagterforretning, Tlf. All. 118-136

- * Fodpleje
- * Manicure
- * Ansigtspøje
- * Øjenbrynsfarvning

... gaa til Specialisten *Ragnhild Rowold*

Strandvej 3 (ved Anlægget) . Telefon Allinge 172
Aaben hver Dag fra Kl 14 til 18 og efter Aftale

Alt til Haven

Bestilling paa Frugttræer og Buske
- Roser - Hegn og Læplanter til
Haven modtages nu

Helene Andersen, Dalegaard

Træffes bedst Fredag og efter Aftale

Ligkistelager

Ordning af Begravelser

Kofoed & Mortensen

Bryggeristræde
Tlf. All. 77 og 79

Byggeforretning

Ligkister

Ligtøj

Ligsenge

Jens Hansens Manufakturforretning

fører stadig alt i Metervarer, Kjøletøj, Lærreder og Sengeudstyr
Prima Arbejdstøj og de bekendte gode **Molskinsbenklæder**, Fiskerbenklæder og fine Kamgarnsbenklæder — Arbejdsskjorter, Manchetskjorter, Hatte og Huer.

Stort Udvalg i Trikotage, i Uld og Bomuld til Herrer, Damer og Børn. Garn føres i mange Kvaliteter og Farver. Alt i prima Varer til bill. Pris. Uld og strikkede Klude tages i Bytte.

Telefon Allinge 29 — Leverandør til Vare- og Landbrugslotteriet

Hasselbalchs Bogklub

yder 12 Bind af Aarets vigtigste Nyheder, som i heftet Udgave koster i alt Kr. 7,50, for den eventyrligt billige Pris af

Kr. 3,85 pr. Bind indbundet.

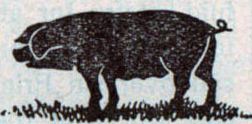
Et Bind hver 14. Dag, eller et Bind om Maanedens. Se Bøgerne hos

Axel Mauritsen

Kiosk- Bog- og Papirhandel, Allinge

GYLTER og UNGSVIN SØER og ORNER

samt alle Slags Leve- og Slagte kreaturer købes

Schack og Chr. Jørgensen
Telefon Allinge 144.

Der er kun kort Tid til Jul

Samme Priser som i Fjor paa

Fotografierne

Optagelser bedst midt paa Dagen. Aabent Søndag til Kl. 4

Fotograf A. Kjøller

Telefon Allinge 4

Staldkoste, Skurebørster og alle Børstevare - KØB DET I PRODUKTEN

dagstimerne er der kun enkelte tilbage.

Ved Svaneke Badmintonklubs Turnering deltager ASG med et Par i Herre-Double og et Par i Mixed-Double. Udsigterne for at hjemføre noget af Sølvtojet er minimale, men da det er den første Styrkeprøve mellem Klubberne i Aar, ved man paa Forhaand intet om Styrkeforholdet.

Gymnastik i Olsker

14. Kreds begynder paa Tirsdag med Gymnastik og fortsætter hver Tirsdag. Se Annoncen ang. Klokkeslet.

Hasle

Badminton

I indeværende Efteraar har Badminton i Hasle haft god Tilslutning, og Aftentimerne er godt besat.

Sønd. d. 26. ds. deltager Hasle i Svaneke Badmintonklubs Turnering. Antallet af Par, der skal meldes til er endnu ikke afgjort, men det bliver antagelig 1 Par i Mixed Double og 2 Par i Herredouble. Det bliver interessant at se, hvordan Hasles Styrke er i Forhold til de øvrige bornholmske Klubber.

Husene i den forladte Landsby er i Tidens Løb blevet til Ruiner, der kun beboes af Rotter og Flagermus. I den døde By bor Acibert, der nu er 80 Aar gammel. Et Par Gange om Aaret tager han over til Fastlandet for at hæve sin Aldersrente og gøre sine beskedne Indkøb. Ellers lever han sit ensomme Liv paa Øen og ernærer sig af de Fisk, han hver Dag fanger. Hans Net og Vaad er opslidt, men han kan med sin Medestang fange de faa Fisk, han selv bruger. Ferskvand findes ikke paa Øen, men Acibert forstaar at hjælpe sig. Han stiller Beholdere op under Tagrenden og venter paa, at Vorherre lader det regne. Han drikker udelukkende Regnvand og hævder at det er den bedste Drik paa Jorden. Den eneste Afveksling, han faar i sin Kost Aaret rundt, giver et forblæst Figentræ ham. Det er Øens eneste Frugttræ og bærer hvert Aar 4—5 Figen, som danner Højdepunktet af Nydelse for den gamle Mand.

Den gamle Eneboers Dage er talt. Han kunde, hvis han vilde, flytte over til Fastlandet og leve der af sin Aldersrente, men det vil han ikke. Han vil dø paa sin Ø, som han har levet sit Liv der.

Anekdoter

Da den tyske Delegation kom til Marskal Foch ved Verdenskrigens Slutning for at bede om Fredsvilkaar, tog Franskmanden et Stykke Papir frem fra sit Skrivebord og læste en Række Vilkaar.

— Men det maa dog være en Fejltagelse, stammede Lederen for de tyske Officerer. Saadan Vilkaar kan dog ingen civiliseret Nation paatvinge en anden.

— Det var morsomt at høre Dem sige det, svarede Foch alvorligt. — Nej, mine Herrer, dette er ikke vore Vilkaar, det er de Vilkaar, som den tyske Øverstbefalende paatvang Lille, da denne vor By maatte overgive sig.

Byens bedste
Kaffe-Blandinger
faas i
Prima, Allinge
Dyrbye og andre gode Sorter

Varm Blodpølse

faas hver Fredag fra Kl. 10
Lindeplads Viktualieforretning
Grethe Kragsskov

Store Sendinger af

Isenkram og Værktøj

er kommet hjem, og vi raader Kunderne til at forsyne sig.

Køb Skovle, Spader, Grebe, Koste og andre Redskaber, saalænge Priserne er rimelige.

Nordlandets Handelshus

Klaverundervisning

grundigt og korrekt, gives.
Oda Hjortbøl Christensen
Vangevej 1, Allinge, Tlf. 167

Elev af kgl. Operarepetitor
Eduard Borregaard.

Varm BLODPØLSE

hver Fredag Kl. 11.
DINA SØRENSEN

Hjemmeslagting

udføres.
Koføed
Trekanten, Rutsker

Situationen

bliver ikke lysere

fordi De

holder op med

at reklamere

tværtimod

De maa gøre Deres

fil, at Forretnings-

livet holdes i Gang

Den Dag, de gode

Tider kommer igen,

skal Publikum vel

ikke have glemt

DERES Forretning

Østersøbadet Bornholm

afholder ordinær Generalforsamling Mandag den 27. November Kl. 17 paa Hotel Allinge.

Dagsorden i Henhold til Vedtægterne.
Bestyrelsen.

En Ejendom

med 2½ Td. Land i Vestermarie er til Salg eller Bytte med et Hus i Hasle.

Henvendelse paa
Østre Mølle, Hasle

Ejendommen Nørreg. 11

Allinge, er til Salg.

Henvendelse Nørregade 15,
Telefon Allinge 47.

En forniklet Kakkelovn

til Salg, eventuelt Bytte med Slagtedyr.

Slagterm. W. Rømer,
Allinge Tlf. 118-136

Olsker

Kommuneskat for Oktb. Kvar- tal samt Statsskat for 1. Halv- aar 1939—40 bedes indbetalt snarest.

Sogneraadet.

Et godt Klaver

(Blüthner, Leipzig) evt. et Flygel (Herman Pedersen & Søn) er til Salg.

Fr. Bidstrup,
Strandhotellet, Telefon 14

Tak

for udvist Opmærksomhed ved vort Bryllup.

Helga og
Hans Courad Christoffersen
Tejn

14. Kreds

Gymnastikken i Olsker begyn- der i Forsamlingshuset Tirsdag den 21. November.

Smaa Piger Kl. 17.

Dreng Kl. 18.

Store Piger Kl. 19,30.

Karle Kl. 20,30.

Hvede, Havre, Byg

købes til Maksimalpris.

Telefon Rø 61

Humledal Købmandsforretning

2 Brændeovne

sælges for 52 Kr. pr. Stk.

Produkten.

Festligt Møde

afholdes Søndag den 19. Novbr., Kl. 19,30, i Sandvig Missionshus.

Provst Petersen taler.

Sangkoret synger.

Alle er velkomne.

En ung Pige

med Lyst til Servering antages straks

Hotel Allinge, Telefon 25

DUCØR

Jagtforeningerne i Allinge-Sand- vig udlover 50 Kr. i Ducør til den, der kan give Oplysninger, som kan føre til Strafansvar, om den Person, der Onsdag den 15. ds. Kl. ca. 7 bragte et Raadyr til Sandvig.

A. O. F.

Allinge-Sandvig

afholder Foredrag med Provst Petersen, Allinge, som Taler om Emnet: »Kristendom og Tidens aktuelle Spørgsmaal«, Fredag d. 17. November, Kl. 20, paa Forsamlingshuset »Hammershus«, Allinge. Alle har

gratis Adgang.

Efter Foredraget Diskussion.

Udvalget.

A. O. F.

Allinge-Sandvig

fremviser Filmene

„Algier“ og

„Lykkelige Børn“

Tirsdag den 21. Novbr. i Nord- bornholms Kino, Kl. 20.

Entre Voksne 50, Børn 25 Øre.

Udvalget.

Gummistøvler

Stort Lager, sælges stadig til de gamle billige Priser.

Træskomager Larsen
Allinge

God Byttehandel tilbydes!

Alle Slags sunde Kornvarer afregnes til højeste Dagspris, naar der gøres Indkøb, ligemeget om det er: Manufaktur, Butiksvarer, Brædder o. lign.

Det er rigtigt at gøre Indkøb i disse Dage.

Nordlandets Handelshus

KØR

med min nye
6-7 Pers. Chevrolet

Telefon Allinge 130 x

**KAST
FALK
Tejn**

Annodbatterier

haves paa Lager

Akkumulatorer

oplades

L. Dellgren
Olsker

Violin

Undervisning gives til moderate Priser.

Svend Arvidsen
Nørreg. 19, Allinge

Kul, Koks og Cinders - KØB DET I PRODUKTEN

HASLE og OMEGN

Klipfisk

Prøv mine ekstrafine Kvaliteter
i fuldvirket og letvirket Vare
Einar Nielsen Telf. 142

ENGELSKE KUL og KOKS

er paa Lager

Grønbech & Co. Hasle

Ærede Damer

Min anerkendte Permanent er Dem bekendt.
Udføres kun af mig selv og til gammel Pris.

Derfor! Benyt Lejligheden

O. H. KJÆR

Herre- og Damefrisør, Hasle, Tlf. 113

Vær venlig, bestil Tid

Søndag Aften d. 19. Novbr.

DANSANT

paa Herolds Hotel, Hasle

Musik: Otto's Band

Brødrene Anker

Jernstøberi og Maskinfabrik

Pumper - Vandindlæg

Bygnings-Støbegods

Komfurer

Telefon Hasle 2

HUL

i Gummistøvlerne, saa lad
mig hjælpe dem.

Alt kan repareres —
og det er slet ikke dyrt

Otto Hansens

Skotøjsreparation, Hasle

Annoncer til Hasle-Siden

maa indleveres senest Onsdag Formiddag

Polens Skæbne gennem 300 Aar

Intet andet Land i
Europa har i den ny-
ere Tid haft en saa
bevæget Historie,
som Polen.

1648 da 30-aarskrigen sluttede var Polen i sin Velmagt og naaede fra den nuværende schlesiske Grænse helt ind i Rusland, Øst for Dnjepr. Det bestod af Kongeriget Polen og Storhertugdøm. Lithauen, som var slaaet sammen med Unionen i Lublin 1569. Det nuværende Østpreussen laa dog ogsaa den Gang som en tysk, selvstændig Enklave i det polske Rige.

1740 havde Peter den Store og Kejsarinde Anna taget Polen til Dnjepr, og de preussiske Ridere var begyndt at gnave sig ind fra Vest.

1772 var den daværende Korridor forsvundet, og Østrig og Preussen havde faaet deres Andele ved Polens første Deling, men Landet var endnu stort.

1793 tog de to store Naboer endnu en vældig Mundfuld af det polske Rige, som ved den anden Deling mellem Preussen og Rusland reduceredes til en Fjerdedel af det oprindelige.

1795 forsvandt Polen fra Europakortet ved den tredje Deling, Katharina af Rusland tog den største Part, bl. a. Litauen.

1812 genoprettede Napoleon den polske Stat som Storhertugdømmet Varsjav. Denne Storhed varede kun til efter Waterloo, da Storhertugdømmet indlemmedes i Rusland. Ved Wienerkongressen oprettedes af Storhertugdømmet Varsjav Kongeriget Polen (Kou-

Smaa Priser

Vi har mange smarte **Kjoler og Damefrakker, Jumper og Nederdele** og et fint Udvalg i **moderne Kjølestoffer** i nye, bedaaende Farver.

Lækkert Undertøj og Silkestrømper og alle de **gamle Priser** 0,98, 1,48, 1,95 lige op til 4,85. Saa det er ikke saa slemt endnu, og De faar stadig 5 pCt. pr. Kontant.

Manufakturhuset

Leverandør til begge Lotterier

SKOLETASKER

udsælges meget billigt, Priser fra **Kr. 3.25**

H. P. KOFOED

Sadelmagerforretning . Telefon Hasle 13

Forstørrelser

udføres smukt og billigt
efter Film eller Billeder

Billeder indrammes - Rullegardiner leveres

Charles Svendsen Hasle - Telf. 66

grespolen), hvis Krone blev givet til den russiske Czar. Kongeriget Polen havde sin egen Konstitution, og denne varede med mange Ændringer til 1864.

1918 Først efter Verdenskrigen dukkede Polen igen op som selvstændig Stat. Polens Selvstændighed blev proklameret den 9. November 1918, og Landets Uafhængighed blev ratificeret ved Versaillestraktaten. Men først ved Rigatraktaten af Marts 1921 endte Polens Strid med Rusland.

1939 Nu forsvinder Polen atter helt eller delvis fra Landkortet. Kun Tiden kan vise om det vil genopstaa som selvstændig og uafhængig Stat.

Varm Blodbudding

hver Fredag Middag

Lungepølse

hver Onsdag Middag

A. Lyster, Hasle

Et Soveværelse

sælges billigt —

Forhør om Prisen

Alle Slags Møbler leveres
hurtigt efter Bestilling -
fra førende Fabriker

Eldre Møbler oppudses

K. Munks

Møbelhandel, Hasle

Nordbornholms Bridge-Rubrik

ved **Klør Knægt**

Aabningshaanden IV.

Aabningsmelding paa 1 Sans.

Vi docerede i sidste Nummer af Bladet den Teori, at man — **altid skulde aabne med Farve** — og Makker altid svare med Farve, naar der var Mulighed derfor, og det er der jo som oftest, naar man husker paa, hvor lidt der kræves af en Farve før at den er meldelig.

Men vi kan jo komme i en Situation, hvor Haanden indeholder Honnørstik nok til en Aabningsmelding, men absolut ingen meldelig Farve, saa maa man jo aabne med Sans, lad os engang se, paa hvad Culbertson mener om dette Emne:

»I Mangel af en meldelig Farve bør en Spiller melde 1 Sans, forudsat at hans Haand udenfor Farezonen indeholder ca. 3 Honnørstik, eller i Farezonen 4 HS., fordelt i 3 eller 4 Farver.

Heraf følger, at enhver Aabningsmelding i Sans benægter meldelig Farve paa Haanden, og ligeledes at Meldingen **udenfor Farezonen** kun viser god Styrke i Fordelingerne 4-3-3-3

eller 4-4-3-2. Er en Haand fordelt 4-4-4-1, og er der ingen meldelige Farver paa Haanden, men den er for stærk til Pas (med ca. 3 Honnørstik udenfor Farezonen og omtrent 4 Honnørstik i Farezonen), skal man foretrække at melde enhver ikke meldelig Minorfarve med et Es, en Konge eller en Dame som Topkort fremfor at melde Sans. Fordelingen 4-4-4-1 er et »Uhyre« — en sygelig Vækst, der varslar Fordelingsstorme Bordet rundt. Den varskor derfor Spilleren om at begynde Meldingen forsigtigt med en Farvemelding og derved tillade noget Spillerum til Makkers Svar.»

Aabningsmelding paa 2 Træk i Farve (Kravmelding).

Hvor tit har man ikke, naar en Kontrakt er gaaet ned, hørt det mærkelige Udbrud:

— Det var vel nok ærgerligt, og jeg havde endda meldt Kravmelding —!

Se, det er nu engang ikke nok at melde en Kravmelding, man skal ogsaa have Kort dertil.

Og til at aabne med Krav-

melding kræves betydelig stærkere Hænder end de fleste tænker sig.

I alle gode Bridgespilleres Bibel, Culbertsons »Blaa Bog« lærer man bl. a.

»Hænder, der indeholder 5 HS. eller noget derunder, vil som Regel **ikke vinde Game**, undtagen **Makker har ca. 1 Honnørstik yderligere**. Med saadanne Hænder vil Tomelding derfor være Tabmelding, fordi Makker med ca. 1 Honst. eller passende Trumf-støtte vil have en eller anden berettiget Svarmelding til enhver Aabningsmelding paa 1 Træk i Farve, medens en Tomelding, afgivet paa 5 eller færre Honnørstik, fremtvinger Svar indtil Gamekontrakt, og det vil sandsynligvis resultere i Tab, dersom Makker har **under 1 Honnørstik**. De fleste Hænder vil slaa Fejl, hvis ikke de afstives af en solid Trumffarve eller anden fordelagtig Fordeling. Ved Hænder, som mangler stærke Trumffarver, vil Aabningsmeldinger paa 1 Træk — de ideale Kontraktmeldinger — tjene det samme Formaal uden den medfølgende Ulempe, der klæber sig til al høj Melding, at den driver Meldingen unødigt højt op og forhindrer den smukke Række af Makkers fri Svarmeldinger. I Ophbygningsystemet er Tomeldingen et nødvendigt Onde, som kun bør tolereres ved yderst stærke Hænder, hvor Faren er stor for at Makker kunde passe

Deres Silkestrømper

behøver ikke kasseres fordi der løber en Maske
den kan tages op, og saa er det billigt

Vestergade 14, Stuen, Allinge

en sandsynlig Gamehaand ud, dersom der kun var meldt eet Træk, og Makker ikke har det Minimum, der fordres til Svarmelding efter Aabningsmelding paa 1 Træk. »Tomeldingssygen« er en overordentlig udbredt Sygdom, som hæfter ved overfladiske Spillere, der, som de siger, regner Tomeldingen for »Systemets Rygrad«. Men den er ikke nogen Rygrad — den er kun en lille Finne.

Samtidig er der ingen Melding, som er mere videnskabelig og underholdende end en rigtig afgivet og besvaret Tomelding.»

Der findes jo ogsaa Spillere, som gaar til den modsatte Yderlig og kategorisk nægter at anvende Tomeldinger, dels at Frygt

for den Kendsgerning, at Tomeldingen jo **kræver, at baade Makker og Spiller holder Meldingen aaben til Udgang er naaet**. Der er for store Chancer for at faa Kortene overmeldte, paastaar de. Andre holder paa, at man ikke maa give Modstanderne den Oplysning, der ligger i en Tomelding. Begge Dele er forkert.

En Tomelding, som ikke er i Orden, kan meget let komme til at virke som en Boomerang.

Den rigtige Tomelding aldrig. Vi skal næste Gang fortsætte med Omtalen af denne interessante Melding og oplyse om, hvad der kræves af Styrke, samt vise nogle Eksempler.

Paa Gensyn paa Fredag.

„Klør Knægt.“

BRIDGE-Undervisning

Lær at spille moderne Kontrakt-Bridge —
og lær det rigtigt. De kan lære det hos
Rønno Rasmussen, Vestergade 14, Allinge

Undervisningen gives ogsaa i Deres eget Hjem